

Posudek vedoucího diplomové práce

Autor posudku: Radek Buben

Pavel Šámal: *Mafie a italská politika*. ÚPOL FF UK, 2011, 75 stran.

Kolega Šámal si za téma práce vybral zjevně problematiku, jež ho zajímá, resp. zajímat začala: italskou mafii. Právě tento zájem je silnější stránkou práce, jeho čerstvost pak naopak stránkou slabší. Studuji-li totiž něco velmi krátce předtím než o tom píš, tak riskuji, že na práci to bude znát.

P. Šámal se svém textu chce věnovat především přelomu 80. a 90. let, kdy Itálie zažívala krizi jak s organizovaným zločinem tak s politickým systémem a kdy mafie zavraždila soudce Falconeho a Borsalina. K samotnému tématu se však dostane až ve druhé polovině textu. Pravda, předchozí části jsou zcela relevantní a nezbytné, avšak samotnému jádru práce není věnován odpovídající prostor. A práce by prodloužit bez problému šla.

Kolega Šámal nejprve zcela správně definuje pojem mafie, což činí v (snad) první kapitole. Fakt, že kapitoly nejsou očíslovány není rozhodně nejlepší. Autor přečetl relevantní práce k tématu a je schopen s nimi pracovat kriticky. Trochu zvláštní je sice jeho vymezení stereotypů, resp. užití jenom jednoho autora, kterým je italský sociolog. K problému stereotypů bychom jistě našli řadu jiných autorit. Navíc se jedná o citaci z druhé ruky.

Kapitola „Stručný historický nástin“ je velmi zajímavá a přesně plní svou úlohu. Autor nás seznamuje s vývojem mafie od druhé poloviny 19. století, přes B. Mussoliniho, po roky vlád křesťanských demokratů. Na straně 41 se pak dostává k vymezenému jádru studie, jemuž je věnováno 30 stran. Opět se jedná o text psaný se zjevným zájmem a zaujetím. Jako čtenář musím říct, že zaujat jsem byl též a tato část se četla jako velmi slušný popularizační článek. Kapitola o 90. letech z optiky současné je opět ssolidní ukázkou literatury faktu, provázenou navíc efektním přítomným časem. Autor by mě tyto pasáže po úpravě publikovat.

Co se odborné stránky týče, autor se poctivě odkazuje na zdroje a udržuje si slušnou analytickou perspektivu. Využívána je jak italská, tak anglická literatura a s ohledem na ožehavost tématu je seznam zdrojů slušně vyplněný.

Určité problémy jsou ve struktuře práce, kdy si autor již v úvodu k celé studii klade otázku, kdo jsou mafiáni a částečně se jí pokouší zodpovědět, přičemž shrnuje některé dostupné definice a přístupy. O pár stránek dál tuto otázku otevírá znovu, tentokrát však na relevantním místě a zcela správně.

Jiným problémem pak je používání onoho až příliš publicistického jazyka a místy familierního přístupu ke čtenáři, který je tak jakoby vtahován do děje, což je dobrý postup v jiných žánrech, nikoli v diplomové práci. Třeba teze, že český čtenář zná italskou mafii ze seriálů se hodí kamkoli jinam než do tohoto typu textu. Stejně jako upozornění, že v USA se o ní také točí filmy.

Pavel Šámal napsal text se zjevným zaujetím, které se však místy obracelo proti němu.

Doporučuji k obhajobě se známkou **velmi dobře**.

Radek Buben